

Otyłość to choroba cywilizacyjna. Nieleczona, może prowadzić do poważnych komplikacji. Gdańsk jej prewencją, wczesnym wykrywaniem i leczeniem u dzieci zajmuje się już od roku 2011 w ramach programu „6 – 10 – 14 dla Zdrowia”. Na grudniowej sesji Rada Miasta Gdańska zdecydowała o kontynuowaniu tych działań w latach 2024-2026. Do udziału w programie zaproszonych zostanie aż 43 200 dzieci i młodzieży w wieku 6, 10 i 14 lat.

Choroby cywilizacyjne, czyli schorzenia pojawiające się wraz z rozwojem cywilizacji, stają się coraz większym wyzwaniem dla zdrowia publicznego. I choć nie są zakaźne, dotyczą stale rosnącej liczby osób – w tym dzieci i młodzieży. Nielezione schorzenia pojawiające się we wczesnym wieku mogą prowadzić do poważnych powikłań, które pojawiają się w dorosłości. Zwiększa się ryzyko nadciśnienia tętniczego, choroby wieńcowej, chorób metabolicznych, chorób układu kostno-stawowego, wad postawy oraz, wtórnie, zaburzeń psychicznych.

Wśród najczęstszych, a zarazem najgroźniejszych chorób cywilizacyjnych, wymieniana jest otyłość. To problem, który nasilił się w okresie pandemii COVID-19, a którego skutki odczuwamy dziś i będziemy odczuwać także w przyszłości. Dzieci chorujące na otyłość jako osoby dorosłe będą narażone na większe prawdopodobieństwo wystąpienia (także przedwczesnego) prawie każdego stanu przewlekłego, w tym chorób sercowo-naczyniowych, kilku rodzajów raka i cukrzycy typu 2. W stosunku do rówieśnika z prawidłową masą ciała dziecko otyłe w wieku 10-13 lat jest 6-7-krotnie bardziej narażone na występowanie otyłości w wieku dorosłym. Na tym nie koniec. Według szacunków, koszty opieki zdrowotnej nad osobami z otyłością są nawet o 44% wyższe niż nad osobami z prawidłową masą ciała w normie!

- „Lepiej zapobiegać niż leczyć” – to zdanie, którego potwierdzeniem są efekty profilaktycznych programów zdrowotnych realizowanych w Gdańsku. Skierowane do różnych grup wiekowych, ukierunkowane są na wykrywanie chorób czy zagrożenia chorobami, które nielezione mogą mieć poważne konsekwencje. Jednym z takich programów jest, przedłużony do roku 2026, program polityki zdrowotnej „6 – 10 – 14 dla Zdrowia”, w ramach którego prowadzimy profilaktykę otyłości wśród naszych najmłodszych mieszkańców i mieszkanki. Prowadzimy ją z dobrym skutkiem: u 75 procent objętych opieką obserwowane jest obniżenie centyla BMI średnio o cztery punkty – podkreśla Monika Chabior, zastępczyni prezydenta ds. rozwoju społecznego i równego traktowania. – Wyniki badań prowadzonych od stycznia 2021 do grudnia 2022 wśród uczestników programu „6 – 10 – 14 dla Zdrowia” pokazują, że dziś jest on bardzo potrzebny, bo wciąż borykamy się ze skutkami pandemii. Zwiększoną masę ciała zdiagnozowano u 20,4 proc. dzieci w wieku 9-11 lat i u 20 procent 14-latków. Wydolność fizyczną u 29,5 proc. 9-11-latków oraz u 29,7 procent 14-latków określono jako niską. Wyniki badań laboratoryjnych 18 proc. dzieci są na tyle niepokojące, że konieczna jest pilna, dodatkowa konsultacja specjalistyczna, którą zapewniamy w ramach programu. To wszystko sprawia, że postanowiliśmy kontynuować program „6 – 10 – 14 dla Zdrowia”.

I tak, do udziału w programie zaproszonych zostanie 42 300 gdańskich dzieci i młodzieży. By określić czynniki ryzyka chorób cywilizacyjnych, obejmą je badania przesiewowe (m.in. pomiary antropometryczne, wyliczenie centyla BMI, pomiary aktywności fizycznej przy użyciu testu stopnia, pomiary ciśnienia tętniczego).

Program zakłada wykonanie rocznie ok. siedmiu tysięcy kompleksowych badań i wydanie każdej osobie indywidualnego planu postępowania prozdrowotnego.

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: czwartek, 21, grudzień 2023 08:49

Alicja Cisowska

Odsłony: 567

Spśród przebadanych 6-, 10- i 14-latków wyłoniona zostanie grupa ok. 7,5 proc. uczestników, u których wskaźnik BMI wynosi 90 i więcej: czyli wymagających udziału w etapie specjalistycznym programu. Tu zaplanowano pięć spotkań konsultacyjnych - za każdym razem z lekarzem pediatrą, psychologiem, dietetykiem oraz specjalistą aktywności fizycznej. Jeśli u dziecka zostanie wykryty stan zagrażający życiu i wymagający szybkiej interwencji specjalistycznej, może ono liczyć na jedną konsultację, by ustalić ścieżki postępowania.

Zostaną zorganizowane szkolenia dotyczące odżywiania i przygotowywania zdrowych posiłków czy aktywności fizycznej, ale też grupowe spotkania edukacyjno-terapeutyczne z zakresu budowania kompetencji rodzicielskich, niezbędnych do wprowadzania zmian w stylu życia, sposobów rozmowy z dzieckiem o nadmiarze masy ciała bez stygmatyzacji, budowaniu poczucia własnej wartości u dziecka w oparciu o inne wartości niż wygląd zewnętrzny.

Program to także edukacja prozdrowotna w gdańskich szkołach: zaplanowano 40 warsztatów dotyczących zdrowego stylu życia.

Łączny budżet programu na lata 2024-2026 to 5 580 000,00 zł. Realizatorzy zostaną wyłonieni w drodze konkursu organizowanego przez Gminę Miasta Gdańska.

Program „6 – 10 – 14 dla Zdrowia”, realizowany w latach 2011-2020, przyniósł wymierne korzyści. Dzieci z nadmiarem masy ciała, które wzięły udział w pełnej interwencji terapeutyczno-edukacyjnej, mają niższą masę ciała i ciśnienie tętnicze niż dzieci, których rodzice bądź opiekunowie prawni (mimo nadmiaru masy ciała) z różnych powodów odmówili udziału.

W grudniu 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli w opublikowanym po kontroli raporcie "Dostępność profilaktyki i leczenia dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami metabolicznymi wynikającymi z otyłości i chorób cywilizacyjnych" wskazała program „6 – 10 – 14 dla Zdrowia” jako przykład dobrej praktyki samorządowej.

Źródło: Miasto Gdańsk